

UITSpraak 23 - 337

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake het administratief beroep van

[naam] te [plaats], appellant

tegen

de Examencommissie Rechtgeleerdheid, verweerder

Procesverloop

Bij besluit van 14 juni 2023 heeft verweerder het resultaat van appellant voor het vak Methoden en Technieken van de Rechtswetenschap (hierna het vak) ongeldig verklaard en hem uitgesloten van deelname aan de herkansing voor het huidige college jaar vanwege geconstateerde fraude (plagiaat) bij een van de ingeleverde deelopdrachten van het vak.

Bij brief van 19 juni 2023 heeft appellant tegen dit besluit administratief beroep ingesteld en een voorlopige voorziening gevraagd om in afwachting van zijn beroep de herkansingsopdracht in te mogen leveren.

Op 20 juni 2023 heeft verweerder ingestemd met het treffen van de voorlopige voorziening.

Verweerder heeft onderzocht of een minnelijke schikking mogelijk was. Er is geen minnelijke schikking bereikt.

Op 28 juni 2023 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Uitspraak
23 - 337
Blad 2/12

Het beroep is behandeld op 4 juli 2023 tijdens een openbare zitting van een kamer uit het College. Appellant is ter zitting verschenen. Namens verweerder is [naam], [functie] van de Examencommissie Rechtsgeleerdheid verschenen.

Overwegingen

1 - Feiten en omstandigheden

Enkele dagen na het inleveren van de opdracht door appellant heeft de vakcoördinator appellant bericht dat er onregelmatigheden zijn geconstateerd in zijn paper en dat het werk daarom nog niet kan worden nagekeken. Daarop heeft appellant laten weten dat hij de paper van een studiegenoot heeft overgenomen en heeft ingeleverd als zijn eigen werk en dat er daarom inderdaad sprake is van plagiaat. Appellant grijpt deze mail ook aan om kenbaar te maken dat hij lijdt aan de ziekte [X] en dat hij er daarom met zijn hoofd niet bij was toen hij de opdracht inleverde. Er wordt door appellant op geen enkel moment bestreden dat er sprake is van plagiaat. De vakcoördinator heeft de zaak gemeld bij verweerder, die appellant conform het beleid heeft uitgenodigd voor een gesprek om zijn zienswijze kenbaar te maken. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op 12 juni 2023. Tijdens dit gesprek heeft appellant geen argumenten aangedragen op basis waarvan verweerder heeft kunnen concluderen dat er sprake is geweest van verzachtende omstandigheden. Daarom besluit verweerder op 14 juni 2023 appellant een sanctie op te leggen door de gemaakte opdracht ongeldig te verklaren en appellant gedurende het huidige college jaar uit te sluiten van deelname aan het vak.

2 – Het standpunt van appellant

Appellant erkent dat hij de paper van een bevriende studiegenoot heeft gevraagd, aanvankelijk om inspiratie op te doen voor zijn eigenwerk. Uiteindelijk heeft hij echter grote delen van het werk van de studiegenoot overgenomen en het ingeleverd als zijn eigen werk. Appellant bestrijdt het standpunt van verweerder dat er sprake is van plagiaat niet, maar vindt de sanctie die is opgelegd disproportioneel.

Uitspraak
23 - 337
Blad 3/12

Appellant geeft aan te lijden aan de ziekte [X], een aandoening waarbij er sprake is van perioden met meer en minder klachten. Op het moment van de deadline van het paper zat appellant in een slechtere periode, met veel klachten, waaronder ernstige vermoeidheid. Dit heeft ook zijn weerslag op de mentale gesteldheid van appellant gehad. In de periode voorafgaande aan de deadline zorgde dit ervoor dat appellant niet in staat was te werken aan zijn paper. Uiteindelijk heeft hij 'totaal onbewust van zijn daadwerkelijke actie' de paper van zijn studiegenoot ingeleverd. Ter zitting heeft hij verduidelijkt dat hij de paper voor het inleveren nog wel door een 'zinnen-veranderprogramma' heeft gehaald, waardoor er alsnog kleine verschillen zitten tussen zijn paper en dat van de studiegenoot.

Appellant wijst op het feit dat hij er op het moment van inleveren helemaal niet bij stil heeft gestaan wat hij deed toen hij het werk van zijn studiegenoot overnam en pas daarna beseftte wat hij had gedaan. Toen de vakcoördinator hem op de hoogte stelde van de onregelmatigheden in zijn paper, heeft hij toegegeven wat hij had gedaan. Op de vraag van het College waarom appellant niet om uitstel van de deadline heeft gevraagd of zijn persoonlijke omstandigheden kenbaar heeft gemaakt, antwoordt appellant dat hij geen uitzonderingspositie wil als gevolg van zijn chronische ziekte. Daarbij geeft appellant ook aan dat hij ervan uitging dat hij toch geen uitstel zou krijgen. Dit gevoel wordt voor appellant gevoed doordat hij het studeren aan de universiteit als minder persoonlijk ervaart dan het volgen van lessen op de middelbare school.

Appellant vindt de opgelegde sanctie disproportioneel. Allereerst omdat andere studenten volgens hem voor eenzelfde soort feit, of erger, een mindere sanctie opgelegd krijgen. Specifieke gevallen kan en wil hij niet noemen om te voorkomen dat hij andere studenten in de problemen brengt. Daarbij wijst hij erop dat hij voor de andere twee opdrachten van het vak mooie punten had en dat het op zichzelf al een straf is dat hij die nu kwijt is. Volgens hem volstaat daarom een ongeldigverklaring van het paper met plagiaat, waardoor hij bij de herkansing van het hele vak een heel nieuw punt krijgt. Als laatste merkt appellant op dat hij het volgend jaar ook de bachelor Fiscaalrecht wil gaan volgen. Om daar toegelaten te worden moet hij zijn propedeuse hebben behaald en dat wordt door de opgelegde sanctie onmogelijk. Appellant heeft inmiddels alle andere vakken van

Uitspraak
23 - 337
Blad 4/12

de propedeuse gehaald en loopt die dus mis door alleen deze sanctie. Dat deze sanctie als gevolg heeft dat hij geen tweede studie kan gaan volgen, in combinatie met het feit heeft dat hij op het moment van inleveren met gezondheidsproblemen kampte en direct eerlijk is geweest, moet volgens hem resulteren in een lagere sanctie.

3 – Standpunt van verweerder

Verweerder heeft op basis van eigen onderzoek en de bevindingen van de examinerator vastgesteld dat er sprake is van plagiaat doordat appellant werk van een medestudent heeft overgenomen en als eigen werk heeft ingeleverd. Of dit met opzet is gebeurd, is niet van belang voor de vraag of er sprake is van plagiaat. In dit geval stelt verweerder echter niet anders te kunnen concluderen dan dat appellant zich met opzet schuldig heeft gemaakt aan het plagiëren van het werk van een medestudent. Verweerder gaat niet mee in het argument van appellant dat hij het werk totaal onbewust overnam van zijn medestudent. Dit omdat uit het overeenkomstrapport en op basis van de verklaring van appellant, duidelijk is dat het werk niet integraal over is genomen, maar dat het werk is aangepast. Daarom stelt verweerder dat het handelen niet zo impulsief is als appellant het laat lijken. Daarbij stelt verweerder dat appellant helemaal niet meteen na het inleveren tot de realisatie kwam dat hij verkeerd had gehandeld en daarom open kaart speelde, appellant heeft pas na bericht van de vakcoördinator toegegeven wat hij had gedaan.

Wat betreft de sanctie benadrukt verweerder het feit dat fraude, in dit geval plagiaat, als een ernstig vergrijp wordt gezien binnen de universiteit. Daarbij wijst verweerder erop dat het in dit geval niet om een geringe vorm van plagiaat gaat, zoals onzorgvuldigheid bij het verwijzen naar bronnen maar om het willens en wetens overnemen van het werk van een andere student. Daarom concludeert verweerder op basis van de aard en de omvang van het vergrijp dat een ongeldigverklaring van het huidige resultaat en een uitsluiting van het hertentamen een proportionele sanctie is. Op het argument van appellant dat andere studenten die plagiaat plegen er zonder, of met een veel lichtere sanctie vanaf komen, reageert verweerder dat er concretere voorbeelden nodig zijn om de situaties te kunnen vergelijken. Wel kan verweerder verduidelijken dat er bij

Uitspraak
23 - 337
Blad 5/12

louter het verkeerd plaatsen van een enkele voetnoot of aanhalingstekens meestal wordt volstaan met een gesprek met de docent als waarschuwing. Bij het niet vermelden van bronnen, veel fouten in voetnoten of ergere overtredingen wordt er in het algemeen een sanctie opgelegd. Verweerder merkt als laatste op dat bij het nemen van het besluit over de sanctie de omstandigheden die door appellant worden genoemd wel zijn meegenomen, maar niet tot een andere uitkomst hebben geleid. Daarbij sluit verweerder niet uit dat de sanctie anders was geweest als appellant daadwerkelijk meteen na het inleveren van de paper had toegegeven wat hij had gedaan.

4 – Relevante regelgeving

De relevante regelgeving is opgenomen in de bijlage bij deze uitspraak.

5 - De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de WHW te beoordelen of het bestreden besluit al dan niet in strijd is met het recht.

Tussen partijen is niet in geschil dat appellant geplagieerd heeft. De vraag is of verweerder een proportionele sanctie heeft opgelegd.

Algemene overwegingen

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW is een maatregel, die – ook gezien de verstrekkende gevolgen daarvan – door het College zonder terughoudendheid wordt getoetst. Dit betreft zowel de vraag óf een student zich schuldig heeft gemaakt aan fraude, als de vraag of de opgelegde maatregel evenredig is aan de gepleegde gedraging.

Uitgangspunt van het College, alsmede van de universiteit, is daarbij dat fraude, in welke vorm of omvang ook, binnen een academische omgeving niet getolereerd wordt. Plagiaat is een vorm van fraude die hoog opgenomen wordt door de universiteit. Het academisch bedrijf bestaat bij de gratie van het vertrouwen in de integriteit van de wetenschapper. Voor het opleggen van een sanctie wegens fraude, waaronder plagiaat, is het niet vereist dat een student de fraude/het plagiaat opzettelijk heeft gepleegd (zie de uitspraak in de zaak

Uitspraak
23 - 337
Blad 6/12

CBE 21-072). Als de fraude niet of slechts in zeer beperkte mate opzettelijk is gepleegd, dient dit te worden verdisconteerd in de aard en omvang van de op te leggen sanctie.

Evenredigheid sanctie

Het opleggen van een maatregel in de zin van artikel 7.12b, tweede lid, van de WHW moet zoals eerder opgemerkt worden aangemerkt als een maatregel, die op evenredigheid moet worden getoetst. Aan de maatregel moeten expliciet feiten, omstandigheden en verklaringen ten grondslag te worden gelegd die de maatregel kunnen dragen (zie de uitspraak van het CBHO van 7 januari 2015 in de zaak CBHO 2014/217, www.cbho.nl).

Het College oordeelt dat verweerder de opgelegde sanctie om het resultaat van appellant voor het betreffende vak ongeldig te verklaren en appellant uit te sluiten van de herkansing in het huidige college jaar voldoende heeft onderbouwd. Het geconstateerde plagiaat is ernstig door zijn aard en omvang. Verweerder heeft ook voldoende duidelijk gemaakt dat appellant willens en wetens geplagieerd heeft. In het bijzonder uit het feit dat hij het paper van zijn vriend door een ‘zinnen-veranderprogramma’ heeft gehaald blijkt dat appellant berekender te werk is gaan dan hij doet vermoeden met zijn verklaring.

Op zichzelf valt het te prijzen dat appellant wilde voorkomen dat zijn vriend van wie hij het paper kreeg ook in de negatieve belangstelling van verweerder zou komen te staan en wellicht zelfs ook een sanctie opgelegd zou krijgen. Het College is er echter niet van overtuigd dat appellant, zoals hij stelt, direct eerlijk is geweest over de situatie. Dat zou het geval zijn geweest als hij direct of kort na het inleveren van het paper zijn examinerator of de vakcoördinator had geïnformeerd. Dit heeft hij echter pas gedaan op het moment dat hij, door de mail van de vakcoördinator, merkte dat er een vermoeden was van plagiaat in zijn paper. Het College gaat dan ook mee in het standpunt van verweerder dat dit niet als een verzachtende omstandigheid aangemerkt kan worden. Daarbij weegt het College ook mee dat appellant niet nog voor de deadline contact heeft gezocht met de examinerator of de vakcoördinator om uitstel van de deadline te vragen, op die manier was deze hele situatie waarschijnlijk te voorkomen geweest.

Uitspraak

23 - 337

Blad 7/12

Het standpunt van appellant dat hij extra hard wordt geraakt doordat hij door deze sanctie zijn propedeuse niet dit jaar haalt en daardoor het volgend jaar geen Fiscaalrecht kan gaan studeren, is voor het College ook niet doorslaggevend om de sanctie aan te passen. Dit volgt uit de aard en omvang van het plagiaat, de omstandigheden waaronder het plagiaat is gepleegd en de mate waarin dit student is toe te rekenen. Deze sanctie is ook een waarschuwing voor appellant dat hij een dergelijke overtreding echt niet nog een keer mag maken. Met het oog daarop was het voor het College ook niet ondenkbaar geweest als verweerder (voorwaardelijk) een zwaardere sanctie op had gelegd.

Conclusie

Gelet op het voorgaande zal het College het bestreden besluit in stand laten. Het daartegen gerichte administratief beroep is ongegrond.

Uitspraak

23 - 337

Blad 8/12

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

verklaart het beroep ongegrond.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. O. van Loon (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. J.J. Hylkema, mr. J.H.M. Huijts, P.C. Kemeling LLB en T.E.V. Claessen (leden) in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. E.M.A. van der Linden

voorzitter

secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: 3 augustus 2023

Uitspraak
23 - 337
Blad 9/12

Bijlage – Relevante regelgeving

In de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW) is, voor zover hier van belang, het volgende bepaald:

Artikel 7.12b Taken en bevoegdheden examencommissie
(...)

2. Indien een student of extraneus fraudeert, kan de examencommissie de betrokkene het recht ontnemen één of meer door de examencommissie aan te wijzen tentamens of examens af te leggen, gedurende een door de examencommissie te bepalen termijn van ten hoogste een jaar. (...).
 3. De examencommissie stelt regels vast over (...) het tweede lid, en over de maatregelen die zij in dat verband kan nemen. (...).
- (...)

In de Regels en Richtlijnen van de bacheloropleiding Rechtsgeleerdheid (R&R) is, voor zover hier van belang, het volgende vermeld:

Artikel 6.1

Begripsbepaling In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

- fraude: ieder handelen of nalaten dat het op de juiste wijze vormen van een oordeel over iemands kennis, inzicht, vaardigheden, (beroeps)houding of reflectie geheel of gedeeltelijk onmogelijk maakt, waaronder in ieder geval:
 - a. het tijdens een tentamen of praktische oefening voorhanden hebben van ongeoorloofde communicatieapparatuur of ongeoorloofde stukken;
 - b. de aanwezigheid tijdens een tentamen of schriftelijke oefening van niet geoorloofde aantekeningen in het toegestane materiaal;
 - c. het tijdens een tentamen of praktische oefening geheel of gedeeltelijk overnemen van antwoorden van een ander;
 - d. het tijdens een tentamen of praktische oefening verstrekken of uitwisselen van informatie aan respectievelijk met een ander;

Uitspraak
23 - 337
Blad 10/12

- e. het zich tijdens een tentamen of praktische oefening uitgeven voor een ander;
- f. plagiaat;
- g. het aanpassen van het ingeleverde tentamen bij de inzage. Onder fraude wordt tevens verstaan het op oneigenlijke gronden toegang verkrijgen of pogen te verkrijgen tot het onderwijs of een deelttoets, praktische oefening of tentamen.

- plagiaat: Onder plagiaat wordt in ieder geval verstaan:

- a. het gebruikmaken dan wel overnemen van andermans teksten, gegevens of ideeën zonder volledige en correcte bronvermelding;
- b. het niet duidelijk aangeven in de tekst, bijvoorbeeld via aanhalingstekens of een bepaalde vormgeving, dat tekst letterlijk aan werk van een andere auteur is ontleend, zelfs indien een correcte bronvermelding is opgenomen;
- c. het parafraseren van de inhoud van andermans teksten zonder voldoende bronverwijzingen;
- d. het indienen van een eerder ingediende of daarmee vergelijkbare tekst voor opdrachten van andere onderwijseenheden;
- e. het overnemen van werk van medestudenten en dit laten doorgaan voor eigen werk;
- f. het indienen van werkstukken die al dan niet tegen betaling door een ander zijn geschreven.

- onregelmatigheid: handelen of nalaten van een student dat niet bestaat uit het plegen van fraude, maar waarbij anderszins de ordentelijke gang van zaken tijdens het tentamen wordt verstoord.

Artikel 6.2 Meldplicht examinator

De examinator meldt fraude of een ernstig vermoeden van fraude te allen tijde bij de examencommissie.

Artikel 6.5 Het handelen van de examinator in geval van plagiaat

Uitspraak
23 - 337
Blad 11/12

- 6.5.1 Ingeval naar het oordeel van de examinerator in een door een student ter beoordeling ingeleverd werkstuk, paper, scriptie of andere schriftelijke opdracht sprake is van plagiaat, meldt hij dat zo spoedig mogelijk bij de examencommissie, vergezeld van het werk van de student en, indien een elektronische plagiaatcontrole heeft plaatsgevonden, van de rapportage daarvan. Voor de melding kan gebruik worden gemaakt van het daartoe ter beschikking gestelde formulier.
- 6.5.2 De examinerator stelt de student onverwijld op de hoogte van de constatering van plagiaat en deelt hem mee dat de zaak ter verdere beoordeling en beslissing is overgedragen aan de examencommissie. Tevens deelt hij de student mee dat zijn werk niet zal worden beoordeeld dan nadat de examencommissie daarvoor toestemming heeft gegeven.
- 6.5.3 In geval van verdenking van plagiaat kan de examencommissie de examinerator, de student en eventueel anderen horen.

Artikel 6.6 Sancties bij fraude

- 6.6.1 De examencommissie beslist omtrent het opleggen van een sanctie in geval van fraude.
- 6.6.2 De examencommissie neemt een beslissing omtrent het opleggen van een sanctie zo spoedig mogelijk, maar uiterlijk binnen vijftien werkdagen nadat zij door de examinerator van de fraude op de hoogte is gesteld. Alvorens te beslissen tot het opleggen van een sanctie stelt de examencommissie de student in de gelegenheid te worden gehoord.
- 6.6.3 De sancties die de examencommissie, al dan niet in combinatie met elkaar, kan opleggen, zijn: a. het geven van een officiële waarschuwing; b. het ongeldig verklaren van de uitslag van het tentamen respectievelijk het ongeldig verklaren van het resultaat van de schriftelijke opdracht; c. het uitsluiten van deelname aan het tentamen ten aanzien waarvan de fraude of de andere onregelmatigheid is geconstateerd voor de duur van ten hoogste een jaar; d. het uitsluiten van deelname aan een of meer andere tentamens voor de duur van ten hoogste een jaar. Bij ernstige fraude kan de examencommissie het College van Bestuur verzoeken de inschrijving voor de opleiding van de betrokken student definitief te beëindigen.

Uitspraak
23 - 337
Blad 12/12

- 6.6.4 Indien de student eerder heeft gefraudeerd, betreft de examencommissie dit bij haar beslissing omtrent de op te leggen maatregel.
- 6.6.5 Indien de student is uitgesloten van deelname aan een of meer tentamens, kunnen tentamens of onderdelen van tentamens die in de periode van uitsluiting aan een andere faculteit of aan een andere instelling van hoger onderwijs met goed gevolg zijn afgelegd op generlei wijze deel uitmaken van het examen van de opleiding.

Artikel 6.7 Aantekening in het elektronisch persoonsdossier en mededeling aan andere onderdelen van de universiteit

- 6.7.1 Indien een maatregel is opgelegd, wordt dit aangetekend in het elektronisch persoonsdossier van de student.
- 6.7.2 Indien de student die heeft gefraudeerd deelneemt aan een door de Honours Academy verzorgd programma, wordt aan de betrokken examencommissie mededeling gedaan van de fraude en van de maatregel die is genomen.
- 6.7.3 Alvorens mededeling te doen aan de examencommissie van de Honours Academy, stelt de examencommissie de student op de hoogte van haar voornemen hiertoe, onder vermelding van de mogelijkheid om een zienswijze met betrekking tot dit voornemen kenbaar te maken. Als de examencommissie de zienswijze gegrond verklaart, wordt geen mededeling gedaan aan de examencommissie van de Honours Academy